

Handläggare
Eva Stenstam
Telefon: 08-508 31 989**Till**
Kulturnämnden
2020-02-18

Information om Kulan och Kulturstöd för unga 2019

Sammanfattning

Kulturförvaltningens arbete för barns rätt till kultur utgår från barn- och ungdomskulturprogrammet Kultur i ögonhöjd. Programmet har fem mål som förvaltningen arbetar med. Denna rapport fokuserar på målet att alla barn och unga i Stockholm har god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser samt arbetet med att stödja ungas entreprenörskap inom kultur.

Kulan är ett centralt verktyg i stadens arbete för alla barns rätt att ta del av professionell kultur. Kulan är en webbaserad utbudskatalog där utvalda kulturaktiviteter erbjuds till reducerat pris. 2019 genomfördes 120 700 kulturbesök med Kulanpremien vilket ligger i nivå med föregående år. Då inga helfinansierade insatser har genomförts under året är detta ett positivt resultat. Som en del av Kulan fick 9 600 elever författarbesök i klassrummet via Läsning pågår. Under 2019 ökade författarbesöken med 20 procent på friskolor samt bland elever i årskurs 8.

Regelbundet anordnas möten mellan förskolor, skolor och det professionella kulturlivet. De viktigaste av dessa är inspirations- och utbudsdagarna Kolla Kultur som i år arrangerades målgruppsanpassat vid flera separata tillfällen under året. 86 procent av stadens kommunala grundskolor har genomfört kulturbesök med Kulanpremien under 2019, vilket är över förväntat resultat.

Under året infördes en utökad Kulanpremie för att underlätta för barn och elevgrupper som har svårt att ta sig till kulturaktörens egen scen och i stället behöver beställa uppsökande föreställningar. Aktörer som tidigare inte turnerade inom Stockholms stad gör det nu i större utsträckning.

Kulturstöd för unga är ett viktigt led i arbetet med barns och ungas eget skapande. Syftet med stödet är att ge barn och unga

mellan 10 och 25 år möjlighet att förverkliga egna idéer inom kulturområdet. Under 2019 beviljades stöd till 175 projekt. Fördelningen mellan flickor och pojkar var jämn.

Arbetet med barns rätt till kultur förutsätter ett nära samarbete mellan kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt stadens stadsdelsförvaltningar. Under 2019 har denna samverkan stärkts ytterligare.

Resultat 2019

Kulans besöksstatistik

Under 2019 har 120 700 besök genomförts med Kulanpremien. Detta är i nivå med föregående år. Tidigare år har Kulan genomfört särskilda satsningar. Under 2018 genomfördes exempelvis fyra kampanjer vilket det året medförde nästan 8 000 kulturbesök. 2019 har inga helfinansierade kampanjer genomförts vilket visar på en kontinuerligt ökad efterfrågan från stadens förskolor och skolor.

Sett ur ett längre tidsperspektiv är 2019 års resultat högt och ligger som ett av de tre bästa åren sedan 2006. Årets antal besök motsvarar 64 procent av Stockholms barn och unga i åldern 1-18 år. Vad gäller barn i förskoleålder, 1-5 år, har 82 procent fått ta del av professionell kultur via Kulanpremien. 86 procent av de kommunala grundskolorna i Stockholms stad har under året använt Kulanpremien.

År	Totalt antal besök
2019	120 700
2018	122 400
2017	107 000
2016	103 000
2015	93 209
2014	123 186
2013	106 494
2012	92 790
2011	85 816
2010	89 262
2009	96 206
2008	97 700
2007	94 800
2006	117 900

Teater är fortsatt den mest populära konstformen. Dansen och filmen gör stadiga ökningarna och ligger nu på en jämn nivå med musik samt litteratur och berättande. Cirkus ligger på en låg nivå i jämförelse med övriga konstformer och särskilda insatser planeras under 2020 för att öka efterfrågan.

Utredning av Kulturpeng

I enlighet med budget 2019-2021 har kulturförvaltningen genomfört en utredning i samråd med utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret angående införandet av en kulturpeng. Utredningen visade att det befintliga systemet med Kulan fungerar bra i staden. Två målgrupper identifierades dock som svåra att nå vilket beaktas i kommande arbete. Dessa är gymnasieelever samt elever på fristående skolor i staden.

I enlighet med budget 2019-2021 genomförde kulturförvaltningen en utredning i samråd med utbildningsförvaltningen och stadsledningskontoret angående införandet av en kulturpeng. En analys av det befintliga utbudet av professionell kultur som staden erbjuder förskola och skola genomfördes med fokus på Kulan och Skapande skola. Utredningen visade att barn på förskola samt elever på kommunal grundskola nås via befintliga system i hög utsträckning. Det finns dock två tydliga undantag; elever på friskolor samt gymnasieelever. Med anledning av detta kommer kulturförvaltningen arbeta på nya sätt för att nå de målgrupper som idag tar del av professionell kultur i lägre utsträckning. Dels krävs informationsinsatser gentemot friskoleaktörer, och dels krävs ett större mått av eget skapande och eget mandat när det gäller äldre tonåringar.

Årets förskole- och skolenkät

Enligt stadens förskole- och skolenkät är 65 procent i förskolan och 63 procent i grundskolan nöjda med de kulturupplevelser som stadens barn och unga får ta del av i förskola och skola. Detta är något lägre än föregående år. Jämfört med 2014 har den totala andelen nöjda elever i förskola och grundskola dock ökat från 55 procent till nämnda 65 procent.

För elever i årskurs 2 är andelen nöjda dock 83 procent. I grundsärskolan svarar 86 procent av eleverna att de är nöjda med de kulturupplevelser som de får ta del av i skolan, vilket är en ökning sedan föregående år (obs: dock låg svarsfrekvens).

Vad gäller förskolan är det några stadsdelsförvaltningar som ligger högre, runt 70 procent nöjdhet. Dessa är Skärholmen, Östermalm, Rinkeby-Kista, Hässelby-Vällingby och Spånga-

Tensta. Samtliga har anställda kultursekreterare som arbetar strategiskt för kulturupplevelser via Kulan.

Även Kulans statistik visar att förskolorna och främst låg och mellanstadiet är aktiva bokare. Det är också tydligt att barn och elever i ytterstadens stadsdelsområden har god tillgång till professionell kultur. Exempel på områden där barnen får ta del av kultur både genom stadsdelsförvaltningarnas arbete i förskolan, samt utbildningsförvaltningens arbete i skolan är Farsta, Hässelby-Vällingby och Spånga-Tensta.

Kulans webb och arrangerade mötesplatser

På Kulan har förskolan och skolan under året kunnat välja mellan cirka 450 kulturaktiviteter inom ett brett spektrum av kulturformer. Utbudet på Kulan beslutas av kulturförvaltningen i samråd med en referensgrupp. På Kulan kan därmed pedagoger från skola och förskola enkelt hitta en kulturaktivitet med hög konstnärlig kvalitet som blir ett viktigt inslag i den ordinarie verksamheten.

Under tre år pågår ett tekniskt utvecklingsprojekt i samarbete med utbildningsförvaltningen och externa leverantörer. Detta i syfte att ytterligare öka användarvänligheten på Kulans webbplats och därmed möjliggöra ännu fler kulturmöten för barn och unga. Utöver ny grafisk design, interaktionsdesign och förenklade rutiner för beställare och kulturaktör så har en mer flexibel Kulanpremie introducerats. Denna medför att barn och elevgrupper som har svårt att ta sig till kulturaktörens egen scen nu har större möjlighet att beställa uppsökande föreställningar. Aktörer som tidigare inte turnerade inom Stockholms stad gör det nu i större utsträckning.

Under 2019 arrangerades tre målgruppsanpassade Kolla Kulturdagar, till skillnad från tidigare år då ett (1) större arrangemang erbjudits pedagoger i staden. Inspirationsträffarna formades för förskoleklass och lågstadiet, mellanstadiet respektive högstadiet och gymnasiet. Fokus låg på kompetensutveckling för förberedelse och efterbearbetning av kulturupplevelser i skolan med utgångspunkt i två scenkonstföreställningar per tillfälle. Utvärderingarna visar på mycket positiv respons från pedagoger som upplever ett bättre anpassat arrangemang för deras uppdrag i skolan. Antalet pedagoger som närvarade under 2019 tredubblades jämfört med föregående år.

Författarbesök i skolan

Som en del av Kulans arbete ingår även den särskilda satsningen Läsning pågår som vänder sig till stadens skolor i årskurs 5, 8, gymnasiet samt grundsärskola. Genom denna satsning nåddes 9 600 elever under året med författarbesök i klassrummet. Detta är i linje med föregående år. Under 2019 skedde en ökning på 20 procent bland friskolor samt en ökning av elever i årskurs 8. Utöver författarbesök i skolan erbjuder Kulan även förskolor i staden besök av bilderboks författare. Under 2019 ingick 1 335 barn i satsningen.

VR för grundsärskolan

Under året har ett samarbete mellan kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och Region Stockholm initierats för att utveckla möjligheten för grundsärskolans elever att ta del av kultur via VR-teknik. Filmer har gjorts inom klassisk musik i samverkan med Konserthuset, historisk utställning på Medeltidsmuseet samt en dansföreställning av Claire Parsons. Under hösten inleddes tester av filmerna med olika skolor och projektet kommer att växla upp under 2020.

Kulturstöd för unga

Sedan 2003 har kulturförvaltningen fördelat Kulturstöd för unga. Under 2019 beviljades stöd till 175 projekt. Stödet fördelas som ett stipendium på upp till 10 000 kronor. Stipendiet är mest populärt bland 17-18 åriga flickor och 22-24 åriga pojkar. Projekten initieras relativt jämt mellan flickor (54 procent) och pojkar (46 procent). Sett till de senaste årens ansökningar dominerar musiken. Under 2019 har program med konsthantverk, litteratur och dans ökat.

Fördelningen på publika programplatser var 46 procent innerstad och 54 procent ytterstad. Södermalm, Norrmalm, Rinkeby-Kista och Farsta är de mest aktiva stadsdelarna med coacher som arbetar i populära verksamheter där ungdomar kan genomföra program. Exempel på dessa ungdomsverksamheter är Dörren, LAVA, Folkets Husby och Tuben. Mest populärt är det att söka stöd för genomförande av program under, eller i anslutning till, skolloven.

Syftet är att ge barn och unga mellan 10 och 25 år möjlighet att förverkliga sina egna idéer och att på så sätt stärka ungas möjlighet att arbeta med kultur. Den som söker Kulturstöd för unga får vägledning av en coach. Idag finns cirka 40 coacher spridda runt om i Stockholm, i samtliga stadsdelar förutom

Kungsholmen. Coacherna arbetar med unga i sitt ordinarie uppdrag som till exempel fritidspedagog, bibliotekarie eller fältassistent. Under 2019 har coachrekryteringen breddats för att ännu bättre kunna stötta ungdomar oavsett konstform. En styrka med stipendiet är den bredd det ger kulturaktiviteterna när dessa initieras av barn och unga själva. Under 2019 arrangerades bland annat en serie sommarkvällar med Samba och Capoeira i Akalla by och Kista för flickor, en kombinerad konstutställning och release av kulturtidskrift med målsättningen att skapa en plattform för unga kreatörer samt en konsert på Södergården under lucia med flera liveband och 180 ungdomar i publik. Stipendiaten för det sistnämnda arrangemanget var 15 år.

Robert Olsson
Kulturdirektör

Patrik Liljegen
Chef kulturstrategiska staben